

УКРАЇНА

(19) UA (11) 15970 (13) U
(51) МПК
A23F 3/34 (2006.01)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ФІТОЧАЙ № 4 "ТИСК-НОРМА"

1

2

(21) u200601372

(22) 10.02.2006

(24) 17.07.2006

(46) 17.07.2006, Бюл. № 7, 2006 р.

(72) Шокарев Костянтин Вікторович

(73) ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДА-
ЛЬНІСТЮ "ЛІКФАРМА "АДОНІС"

(57) Фіточай, що містить корені і кореневища ва-
леріани лікарської, траву кропиви собачої, плоди
глоду, який **відрізняється** тим, що додатково міс-
тить листя меліси лікарської, траву буркуну лікар-
ського, плоди горобини чорноплідної та суцвіття

хмелю звичайного при наступному співвідношенні
компонентів, мас. %:

корені і кореневища валеріани лі- карської	10,8-12,0
трава кропиви собачої п'ятилопате- вої	16,2-17,5
плоди глоду криваво-червоного	16,3-17,5
листя меліси лікарської	16,2-17,5
трава буркуну лікарського	10,8-12,0
плоди горобини чорноплідної	18,9-19,5
суцвіття хмелю звичайного	10,8-12,0.

Корисна модель відноситься до харчової про-
мисловості, зокрема, до виготовлення напоїв, що
володіють загальнозміцнюючою та оздоровчою
дією.

На основі лікарських рослин розроблений ши-
рокий спектр зборів для готування напоїв загаль-
нозміцнюючої та оздоровлюючої дії. Останнім ча-
сом значно виріс інтерес до лікарських рослин,
оскільки речовини, що містяться в них, відрізня-
ються більш рідкими і більш слабо вираженими
побічними явищами при їхньому застосуванні в
якості лік, загальних засобів. Тому ці характерис-
тики дозволяють застосовувати їх для підтримую-
чого лікування, а також у профілактичних захво-
рюваннях.

Відомий збір лікувальних рослин, до складу
якого входять м'ята, чебрець і лаванда. Беруть
суміш 5-6г, заливають 0,5л окропу, настоюють та
вживають як чай [1].

На основі рослинної сировини також відомий
збір, що складається з листя берези, плодів глоду,
трави буркуну лікарського, трави підбілу, кореня
солодки, трави сухоцвіту багнового, трави кропу,
трави хвоща польового, квіток цмину піскового [2].
Готують настій. Приймають по $\frac{1}{4}$ стакана 3 рази
на день при гіпертонічному захворюванні.

Найбільш близьким по технічній суті та ре-
зультату, який досягається є чайний бальзам, що
складається з квіток ромашки (1 столова ложка),
листя м'яти (2 столових ложки), кореня валеріани
(1 столова ложка), трави собачої кропиви (2 сто-

лової ложки), плодів глоду (1 столова ложка), пло-
дів шипшини (4 столові ложки) [3]. Кожна трава
подрібнюється й усе перемішується з 250г чорного
або зеленого чаю. Для приготування чайного ба-
льзаму використовується 2 чайні ложки на 300г
окропу. Заварюють як звичайний чай.

Недоліком зазначених засобів є невисокий
вміст біологічно активних речовин, що веде до
недостатньої ефективності цих засобів щодо загаль-
нозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на
організм людини. Зазначені збори з рослинної си-
ровини недостатньо ефективні, тому що в них від-
сутні природні рослинні компоненти, що у сполу-
ченні з іншими рослинними компонентами збільша-
ють активність процесів загального зміцнення
та оздоровлення організму людини з метою нор-
малізації артеріального тиску.

В основу корисної моделі поставлено завдан-
ня удосконалення фіточаю №4 із лікарської рос-
линної сировини як загальнозміцнюючого та оздо-
ровлюючого засобу для організму людини для
нормалізації артеріального тиску, у якому за раху-
нок добору компонентів рослинного походження і
їхнього кількісного співвідношення забезпечується
більш висока ефективність фіточаю з погляду за-
гальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на
організм людини, а також сприяє профілактиці
гіпертонії, нормалізації тону судин серця і голов-
ного мозку, загального стану.

Поставлене завдання вирішується тим, що фі-
точай №4 із лікарських рослин містить коріння ва-

(13) U
(11) 15970
(19) UA

леріани лікарської, траву кропиви собачої, плоди глоду, згідно корисної моделі, додатково містить листя меліси лікарської, траву буркуна лікарського, плоди горобини чорноплідної та суцвіття хмелю звичайного при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

корені і кореневища валеріани лікарської	10,8-12,0
трава собачої кропиви п'ятилопатевої	16,2-17,5
плоди глоду криваво-червоного	16,3-17,5
листя меліси лікарської	16,2-17,5
трава лікарського буркуна	10,8-12,0
плоди горобини чорноплідної	18,9-19,5
суцвіття хмелю звичайного	10,8-12,0.

Зазначені ознаки складають сутність корисної моделі.

Досягнення технічного результату - підвищення ефективності фіточаю з погляду загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини при нормалізації артеріального тиску - пояснюється добором рослин у фіточаї, кількісним співвідношенням компонентів, що забезпечують оптимальну взаємодію компонентів, при котрому максимально виявляється ефект синергізму, тобто більш результативної взаємодії компонентів лікарських рослин щодо загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини при нормалізації артеріального тиску, профілактиці гіпертонії, нормалізації тону судин серця і головного мозку. До складу біологічно активної добавки "Фіточай №4" входить комплекс біологічно активних сполук, а саме: поліфенольні сполуки, органічні кислоти, вітаміни, мікро- та макроелементи, біциклічні сесквітерпени, біогенні маїни, гіркоти, які обумовлюють спазмолітичну, ангіопротекторну, седативну, гіпотензивну, заспокійливу, сечогінну дії.

Корені і кореневища валеріани лікарської містять ефірну олію, біциклічні сесквітерпени, алкалоїди, невелику кількість валепотріату. Застосовують при нервовій збудливості і спастичних болях у шлунку і кишечнику, при безсонні і невротичному серцебитті.

Листя меліси лікарської містить ефірні олії, органічні кислоти, вітамін С, каротин, слизи, смоли, мінеральні солі, гіркоти. Має протимікробну, спазмолітичну, гіпотензивну, бронхолітичну, вітрогінну, седативну, потогінну, болезаспокійливу дію.

Трава собачої кропиви п'ятилопатевої містить флавоноїди, сапоніни, дубильні речовини, ефірну олію, органічні кислоти, гіркі речовини, цукри, мінеральні солі. Має седативні, гіпотензивні та спазмолітичні властивості.

Плоди горобини чорноплідної містять фенольні сполуки, пектинові речовини, цукри, фенолкарбонові кислоти та фолієву кислоту, рибофлавін, нікотинову кислоту, токоферол та мікроелементи. Рослина має гіпотензивні, капіляррозміцнюючі, спазмолітичні, протизапальні властивості.

Суцвіття хмелю звичайного містить ефірну олію, гіркі речовини, холін, аспарагін, органічні кислоти, смолисті речовини та алкалоїдоподібну речовину. Має протизапальні, капіляррозміцнюючі седативні, гіпотензивні властивості.

Трава буркуна лікарського містить кумарини,

мелілотин, похідні пурину, жирні та ефірні олії, білок. Має відхаркувальні, болевтамувальні, антикоагулюючі властивості. Посилює кровообіг, сприяє зменшенню набряків, усуненню запальних властивостей.

Плоди глоду криваво-червоного містять гіперозид, кверцетин, вітексин, флавоноїди, олігомери, проціанідини, біогенні аміни, органічні кислоти, цукри, пектини і деякі інші речовини. Застосовують при найрізноманітніших серцево-судинних захворюваннях, для поліпшення серцевої діяльності, нормалізації кров'яного тиску.

Фіточай №4 готується з рослинної сировини, зібраної та переробленої по прийнятих технологіях. Фіточай виготовляють у вигляді суміші кореня і кореневища валеріани лікарської (10,8-12,0мас. %), плодів горобини чорноплідної (18,9-19,5мас. %), листя меліси лікарської (16,2-17,5мас. %), трави кропиви собачої (16,2-17,5мас. %), плоди глоду (16,3-17,5мас. %), суцвіття хмелю звичайного (10,8-12,0мас. %), трави буркуна лікарського (10,8-12,0мас. %).

Для зручності застосування попередньо подріблений лікарський збір розфасовується в пакетики для разової заварки вагою 1,5г, що виготовлені із пористого паперу, який не розмокає, дозволений Міністерством охорони здоров'я України для контакту з даним видом продукту. З зазначеної рослинної сировини готують напій шляхом заливання 1 пакетика для разової заварки вагою 1,5г 1 стаканом окропу (100-150мл), настоювати протягом 10-15 хвилин. Отриманий напій приймають усередину по одній чашці 2-3 рази на день протягом 1,5-2 місяців.

Приклади конкретного виконання.

Приклад 1

Фіточай №4 готують у вигляді суміші (мас. %):

корені і кореневища валеріани лікарської	10,8
плоди горобини чорноплідної	18,9
листя меліси лікарської	16,2
трава кропиви собачої п'ятилопатевої	16,2
плоди глоду криваво-червоного	16,3
суцвіття хмелю звичайного	10,8
трава буркуна лікарського	10,8.

Зазначений лікарський збір у кількості 1 пакетика для разової заварки вагою 1,5г заливають 1 стаканом окропу (100-150мл), настоювати протягом 10-15 хвилин. Отриманий напій приймають усередину по одній чашці 2-3 рази на день протягом 1,5-2 місяців. Застосування цього фіточаю №4 по зазначеній процедурі забезпечує більш ефективний результат щодо загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини при нормалізації артеріального тиску.

Приклад 2

Фіточай №4 готують та приймають аналогічно прикладу 1 тільки суміш беруть при наступному співвідношенні компонентів (мас. %):

корені і кореневища валеріани лікарської	12,0
плоди горобини чорноплідної	19,5
листя меліси лікарської	17,0
трава кропиви собачої п'ятилопатевої	17,0
плоди глоду криваво-червоного	17,0
суцвіття хмелю звичайного	11,0

трава буркуну лікарського 11,0.
 Приклад 3
 Фіточай №4 готують та приймають аналогічно прикладу 1, тільки суміш беруть при наступному співвідношенні компонентів (мас.%):
 корені і кореневища валеріани лікарської 12,0
 плоди горобини чорноплідної 19,5
 листя меліси лікарської 17,5
 трава кропиви собачої п'ятилопатевої 17,5
 плоди глоду криваво-червоного 17,5
 суцвіття хмелю звичайного 12,0
 трава буркуну лікарського 12,0.
 Застосування фіточаю №4 по зазначеній процедурі забезпечує такий же результат, як і по прикладах 1 та 2 щодо загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини при нормалізації артеріального тиску у порівнянні з прототипом.
 Наведені приклади підтверджують, що цей фі-

точай №4, який по своєму складу є нешкідливий, практично нетоксичний, не має побічної дії в межах зазначених компонентів і їхніх співвідношень, забезпечує більш високий результат при його застосуванні в якості загальнозміцнюючого та оздоровлюючого засобу при нормалізації артеріального тиску і периферичного кровообігу, зменшенні застійних явищ, покращанні кровообігу у нижніх кінцівках, нормалізації тону судин у порівнянні з прототипом та відомими аналогами.

Джерела інформації:

1. Патент РФ №2043040. МПК A23F3/34. Оpubл. 10.09.1995г.

2. Лекарственные растения: Использование в медицине и в быту. Л.В.Пастушенков, А.Л.Пастушенков, В.Л.Пастушенков. - Л.: Лениздат, 1990, - с.355.

3. Книга о чае. Составитель Ю.Г.Иванов, Смоленск, издат. Русич, 1996, стр.248, (прототип).